

СПОРАЗУМЕНИЕ

МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ВЪРХОВНИЯ КОМИСАР НА ООН ЗА БЕЖАНЦИТЕ

Като имат пред вид, че Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанците бе учредена с резолюция 319 (IV) на Общото събрание на ООН от 3 декември 1949 г;

Като имат пред вид, че Статутът на Службата на Върховния Комисар на ООН за Бежанците, одобрен с резолюция 428 (V) на Общото събрание на ООН от 14 декември 1950 г. предвижда между другото, че Върховният Комисар, упълномощен от Общото събрание, поема функцията за предоставяне на международна защита под егидата на Организацията на Обединените нации, на бежанци, които попадат в обхвата на Статута и за търсене на постоянно решение на проблема за бежанците, като подпомага правителствата и, с одобрението на съответните правителства, частните организации в улесняването на доброволното репатриране на тези бежанци, или тяхното приобщаване в нови национални общности;

Като имат пред вид, че Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанците, в качеството си на спомагателен орган, учреден от Общото събрание съгласно член 22 на Устава на ООН, е съставна част на ООН, чийто статут, привилегии и имунитети се уреждат от Конвенцията за привилегиите и имунитетите на Обединените нации, приета от Общото събрание на 13 февруари 1946 г;

Като имат пред вид, че Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанците и Правителството на Република България желаят да определят сроковете и условията, съгласно които Службата, в рамките на своя мандат, да бъде представена в страната;

Въз основа на горното, Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанците и Правителството на Република България, в дух на приятелско сътрудничество, сключиха това Споразумение.

ЧЛЕН I ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на това Споразумение, важат следните определения:

- (a) „СВКБ на ООН“ означава Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанците;
- (b) „Върховен Комисар“ означава Върховния Комисар на ООН за бежанците или служителите, които Върховният Комисар е упълномощил да

действат от негово име;

- (c) „Правителството“ означава Правителството на Република България;
- (d) „Приемаща страна“ или „Страна“ означава Република България;
- (e) „Страните“ означава СВКБ на ООН и Правителството;
- (f) „Конвенция“ означава Конвенция за привилегиите и имунитетите на Обединените нации, приета от Общото събрание на ООН на 13 февруари 1946 година;
- (g) „Бюро на СВКБ на ООН“ означава всички канцеларии и помещения, инсталации и съоръжения, заемани или поддържани в страната;
- (h) „Представител на СВКБ на ООН“ означава служителят на СВКБ на ООН, отговарящ за бюрото на СВКБ на ООН в страната;
- (i) „Служители на СВКБ на ООН“ означава всички членове на персонала на СВКБ на ООН, назначени съгласно Щатната разпоредба и правилник на ООН, с изключение на лица, които се наемат на място и се назначават почасово, в съответствие с резолюция 76 // на Общото събрание на ООН;
- (j) „Експерти, изпълняващи мисия“ означава лица, извън служителите на СВКБ на ООН или лицата, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН, които изпълняват мисии на СВКБ на ООН;
- (k) „Лица, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН“, означава физически и юридически лица и техните служители, извън гражданите на приемащата страна, наети от СВКБ на ООН да осъществяват или помагат при изпълнението на нейните програми;
- (l) „Персонал на СВКБ на ООН“ означава служители, експерти, изпълняващи мисии и лица, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН.

ЧЛЕН II

ЦЕЛ НА ТОВА СПОРАЗУМЕНИЕ

Това Споразумение съдържа основните условия, в съответствие с които СВКБ на ООН, в рамките на своя мандат, сътрудничи с Правителството, открива бюро в страната и осъществява функциите си за международна защита и хуманитарна помощ в полза на бежанци и други лица, за които СВКБ се грижи в приемащата страна.

ЧЛЕН III

СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО И СВКБ НА ООН

1. Сътрудничеството между Правителството и СВКБ на ООН в областта на международната защита и хуманитарната помощ за бежанци и други лица, за които СВКБ на ООН се грижи, се извършва на основата на Статута на СВКБ на ООН, на други съответни решения и резолюции, отнасящи се до СВКБ на ООН и приети от органите на Организацията на Обединените нации, и на чл.35 на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и на чл.2 на Протокола за статута на бежанците от 1967 г.

2. Бюрото на СВКБ на ООН се консултира и сътрудничи с Правителството при подготовката и прегледа на проекти за бежанците.

3. По отношение на всички проекти, финансирани от СВКБ на ООН, които ще бъдат осъществявани от Правителството, сроковете и условията, включително задълженията на Правителството и на СВКБ на ООН по предоставянето на средства, доставки, съоръжения и услуги или друга помощ за бежанците, трябва да бъдат изложени в проектоспогодби, които ще бъдат подписвани от Правителството и от СВКБ на ООН.

4. Правителството по всяко бreme предоставя на персонала на СВКБ на ООН безпрепятствен достъп до бежанци и други лица, за които СВКБ на ООН се грижи, и до местата, където се реализират проекти на СВКБ на ООН, за да наблюдават всички фази на осъществяването им.

ЧЛЕН IV БЮРО НА СВКБ НА ООН

1. Правителството приветства учредяването и поддържането от СВКБ на ООН на бюро, и след съгласие на Правителството, на съответни помощни бюра в страната за предоставяне на международна защита и хуманитарна помощ на бежанци и други лица, за които СВКБ на ООН се грижи.

2. СВКБ на ООН може да определи, със съгласието на Правителството, бюрото на СВКБ на ООН в страната да функционира и като регионално/зонално бюро, като Правителството трябва да бъде уведомено писмено за броя и равнището на служителите, назначавани в него.

3. Бюрото на СВКБ на ООН ще осъществява функциите, възложени му от Върховния Комисар, в съответствие с мандата му по отношение на бежанци и други лица, за които той се грижи, включително по установяване и поддържане на отношения между СВКБ на ООН и други правителствени или неправителствени организации, действащи в страната.

ЧЛЕН V ПЕРСОНАЛ НА СВКБ НА ООН

1. СВКБ на ООН може да назначи в бюрото в страната толкова служители или друг персонал, колкото СВКБ на ООН счита за необходимо за изпълнение на функциите за международна защита и хуманитарна помощ.

2. Правителството трябва да бъде информирано за категорията на служителите и другия персонал, който ще бъде назначаван в бюрото на СВКБ на ООН в страната.

3. СВКБ на ООН може да определи служители, които да посетят страната с цел консултиране и сътрудничество със съответните служители на Правителството и други организации, участващи в работата с бежанците във връзка с:

- (а) прегледа, подготовката, наблюдението и оценката на програмите за международна защита и хуманитарна помощ;

- (b) изпращането, получаването, разпределението или използването на доставките, съоръженията и други материали, доставени от СВКБ на ООН;
- (c) търсене на трайни решения на проблемите с бежанците; и
- (d) всички други въпроси, отнасящи се до прилагането на това Споразумение.

ЧЛЕН VI

УЛЕСНЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ХУМАНИТАРНИТЕ ПРОГРАМИ НА СВКБ НА ООН

1. Правителството, по споразумение със СВКБ на ООН, предприема всички необходими мерки за освобождаването на служителите на СВКБ на ООН, на експертите с мисия или на лицата, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН от разпоредби или други правни актове, които могат да попречат на действията и проектите, осъществявани в изпълнение на това Споразумение, и им предоставя такива други улеснения, които може да са необходими за бързото и ефикасно изпълнение на хуманитарните програми на СВКБ на ООН за бежанците в страната. Тези мерки включват разрешението за използване, без лицензни такси, на радио и други далекосъобщителни средства на СВКБ на ООН; предоставянето на права за използване на въздушен трафик и освобождаване от летищни такси и хонорари, на карго полети със спешна помощ, транспортиране на бежанци и/или персонал на СВКБ на ООН.

2. Правителството, в съгласие със СВКБ на ООН, подпомага служителите на СВКБ на ООН при намиране на подходящи помещения за канцеларии, които трябва да предостави на СВКБ на ООН безплатно, или при номинален наем.

3. Правителството, в съгласие със СВКБ - на ООН, взема мерки и предоставя средства в размер на взаимно договорена сума, за покриване разходите на бюрото на СВКБ на ООН по местните услуги и улеснения, като учредяване, съоръжаване, поддържане и наем за бюрото, ако има такъв.

4. Правителството осигурява на бюрото на СВКБ на ООН да бъдат предоставяни по всяко време необходимите комунални услуги и тези комунални услуги да се предоставят на равнопоставена основа.

5. Правителството предприема необходимите мерки, когато е необходимо, за осигуряване безопасността и защитата на помещенията на бюрото на СВКБ на ООН и неговия персонал.

6. Правителството улеснява намирането на подходящи жилища на международните служители от персонала на СВКБ на ООН.

ЧЛЕН VII ПРИВИЛЕГИИ И ИМУНИТЕТИ

1. Правителството прилага към СВКБ на ООН, нейното имущество, средства и активи и към нейните служители и експерти, изпълняващи мисия, съответните разпоредби на Конвенцията за привилегиите и имунитетите на Обединените нации, по която Република България стана страна на 30 септември 1960 година. В случай на съгласие от страна на Правителството, СВКБ на ООН и персонала ѝ ще се ползват от такива допълнителни привилегии и имунитети, каквито може да са необходими за ефективното осъществяване на функциите на СВКБ на ООН за оказване на международна защита и хуманитарна помощ.

2. Без да се накърняват правата по т.1 на този член, Правителството по-специално предоставя на СВКБ на ООН привилегиите, имунитетите, правата и улесненията, предвидени в чл.чл. VIII до XV на това Споразумение.

ЧЛЕН VIII БЮРО, ИМУЩЕСТВО, СРЕДСТВА И АКТИВИ НА СВКБ НА ООН

1. СВКБ на ООН, нейното имущество, средства и активи, където и да се намират и от когото и да се управляват, се ползват с имунитет по отношение на съдебно преследване, освен и до колкото във всеки отделен случай тя изрично се е отказала от имунитета си; като този отказ не се отнася до никакви изпълнителни мерки.

2. Помещенията на бюро на СВКБ на ООН са неприкосновени. Имуществото, средствата и активите на СВКБ на ООН, където и да са разположени и от когото и да се управляват, се ползват с имунитет по отношение на обиск, реквизиране, конфискация, експроприране и всякаква друга форма на намеса, произтичаща от изпълнителни, административни, съдебни или законодателни действия.

3. Архивите на СВКБ на ООН и въобще всички документи, принадлежащи ѝ или държани от нея, са неприкосновени.

4. Средствата, активите, приходите и другото имущество на СВКБ на ООН се освобождават от:

- (a) всякакъв вид преки данъци, при условие, че СВКБ на ООН не ще иска освобождаване от такси за комунални услуги;
- (b) митнически такси, забрани и ограничения върху вещи, внасяни или изнасяни от СВКБ на ООН за служебно ползване, при условие, че така освободените внесени вещи няма да се продават в страната, освен при условия, договорени с Правителството;
- (c) митнически такси, забрани и ограничения по отношение вноса и износа на нейни публикации.

5. Всякакви материали, внасяни или изнасяни от СВКБ на ООН, от национални или международни органи, надлежно упълномощени от СВКБ на ООН да действат от нейно име във връзка с хуманитарната помощ за бежанци, се освобождават от всички митнически такси, забрани и ограничения.

6. СВКБ на ООН няма да бъде подлагана на никакъв финансов контрол, разпоредби или мораториуми и може свободно:

- (a) да придобива от упълномощени търговски агенции, да притежава и използва конвертируема валута, да притежава валутни сметки и, чрез упълномощени институции, да придобива, да притежава и използва средства, ценни книжа и злато;
- (b) да внася средства, ценни книжа, чужда валута и злато в приемащата страна, от която и да е друга страна, да ги използва в приемащата страна или да ги прехвърля в други страни.

7. СВКБ на ООН се ползва от най-благоприятния законен обменен курс.

ЧЛЕН IX КОМУНИКАЦИОННИ СЪОРЪЖЕНИЯ

1. СВКБ на ООН се ползва по отношение на официалните си комуникации с отношение, не по-малко благоприятно от това, оказвано от Правителството на всяко друго Правителство, включително на дипломатическите му мисии или на други междуправителствени, международни организации що се отнася до приоритет, тарифи и пощенски такси за писма, телеграми, телефото, телефон, телеграф, телекс и други комуникации, както и тарифи за информация за печата и радиото.

2. Правителството осигурява неприкосновеността на официалните връзки и кореспонденция на СВКБ на ООН и няма да прилага цензура към тях. Тази неприкосновеност, без да е ограничена от това изброяване, се простира върху публикациите, снимките, диапозитивите, филмите и звукозаписите.

3. СВКБ на ООН има право да използва шифър и да изпраща и да получава кореспонденция и други материали по куриери или в запечатани пакети, които се ползват със същите привилегии и имунитети, както дипломатическите куриери и поща.

4. СВКБ на ООН има право да ползва радио и други далекосъобщителни средства на честоти, регистрирани от Организацията на Обединените нации и тези, определени ѝ от Правителството за връзка между бюрата ѝ, във и извън страната и особено с главната квартира на СВКБ на ООН в Женева.

ЧЛЕН X СЛУЖИТЕЛИ НА СВКБ НА ООН

1. В зависимост от договореното между СВКБ на ООН и Правителството, докато са в страната, представителят на СВКБ на ООН, заместник-представителят и другите старши служители, техните съпруги/ съпрузи и близките им родственици които те издържат, се ползват от привилегиите и имунитетите, освобождаванията и улесненията, които обичайно се предоставят на дипломатическите представители. За тази цел, Министерството на външните работи включва имената им в Дипломатическата листа.

2. Служителите на СВКБ на ООН, докато са в страната, се ползват от следните улеснения, привилегии и имунитети:

- (a) имунитет от съдебно преследване, по отношение на изказвания в писмена или устна форма и всичките им действия, извършвани от тях в официално качество, като този имунитет продължава дори след приключването на службата им в СВКБ на ООН;
- (b) имунитет от проверяване и задържане на служебния им багаж;
- (c) имунитет от задължението за военна служба или друга задължителна повинност;
- (d) освобождаване, по отношение на тях самите, съпругите/ съпрузите им, близките им, които те издържат и други членове на домакинствата им, от имиграционни ограничения и регистриране като чужденци;
- (e) освобождаване от данъци върху заплатите, и всички други възнаграждения, плащани им от СВКБ на ООН;
- (f) освобождаване от всяка форма на данъчно облагане на доход, получен от тях от източници, извън страната;
- (g) бързо оформяне и безплатно издаване на визи, лицензи и разрешителни, ако такива са необходими, и свободно движение в рамките на, до или от страната, доколкото това е необходимо за осъществяване на програмите на СВКБ на ООН за международна защита и хуманитарна помощ;
- (h) свобода да притежават или държат в страната чужда валута, валутни сметки и движимо имущество и правото при напускане на службата си към СВКБ на ООН да изнасят от приемащата страна средствата си, за законното притежание, на които могат да представят съответните основания;
- (i) същата защита и улеснения за репатриране по отношение на тях самите, съпругите/съпрузите и близките, които те издържат и другите членове на техните домакинства, каквито се предоставят на дипломатически пратеници по време на международна криза;
- (j) правото да внасят, за лична употреба, безмитно и без други налози, забрани и ограничения:
- (i) мебели и лични вещи, с една или повече отделни пратки и след това да внасят необходимите принадлежности към тях, включително превозни средства в съответствие с разпоредбите, приложими в страната за дипломатически представители, акредитирани в страната и/или постоянни представители на международни организации;

- (ii) разумни количества от някои стоки за лична употреба или консумация, но не за подаръци или продажба.

3. Служители на СВКБ на ООН, които са граждани на приемащата страна или постоянно пребиваващи в нея, се ползват само от тези привилегии и имунитети, които са предвидени в Конвенцията.

ЧЛЕН XI МЕСТЕН ПЕРСОНАЛ

1. Лица, наети в страната и назначени почасово за обслужване на СВКБ на ООН, се ползват с имунитет от съдебно преследване по отношение на думи, изказани или написани и каквото и да е действие, извършено от тях в официалното им качество.

2. Сроковете и условията за работа на местния персонал ще бъдат в съответствие със съответните резолюции, правилници и норми на Организацията на Обединените нации.

ЧЛЕН XII ЕКСПРТИ, ИЗПЪЛНЯВАЩИ МИСИЯ

1. Експертите, изпълняващи мисия за СВКБ на ООН, се ползват с такива улеснения, привилегии и имунитети, които са необходими за свободното осъществяване на техните функции. По-специално, те се ползват с:

- (a) имунитет от личен арест или задържане;
- (b) имунитет от съдебно преследване от всякакъв вид за думи, изречени или написани и действия, извършени от тях при изпълнение на мисиите им. С такъв имунитет те продължават да се ползват и след това, без значение, че вече не са наети за мисии на СВКБ на ООН;
- (c) неприкосновеност на всички книжа и документи;
- (d) за целите на официалните им комуникации, правото да използват шифър и да получават писма или кореспонденция по куриер или в запечатани пакети;
- (e) същите улеснения по отношение на валутните или обменни ограничения, които се предоставят на представителите на чужди правителства, изпълняващи временни официални мисии;
- (f) същият имунитет и улеснения, включително имунитет от проверка и задържане на личния им багаж, които се предоставят на дипломатически пратеници.

ЧЛЕН XIII ЛИЦА, ИЗВЪРШВАЩИ УСЛУГИ ОТ ИМЕТО НА СВКБ НА ООН

1. Освен когато Страните се договорят другояче, Правителството предоставя на всички лица, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН, с изключение на гражданите на приемащата страна, наети на място, привилегиите

и имунитетите, определен в член V, раздел 18 на Конвенцията. Освен това, на тях им се оказва:

(а) бързо издаване и оформяне безплатно на визи, лицензии или разрешителни, необходими за ефективното упражняване на техните функции;

(б) свободно движение в рамките на, до или от страната, до колкото това е необходимо за изпълнение на хуманитарните програми на СВКБ на ООН.

ЧЛЕН XIV ОПОВЕСТЯВАНЕ

1. СВКБ на ООН нотифицира при Правителството имената на служителите, на експертите, изпълняващи мисия и другите лица, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН и промените в статута на тези лица.

2. На служителите на СВКБ на ООН, експертите, изпълняващи мисия и другите лица, извършващи услуги от името на СВКБ на ООН се издават специални карти за самоличност, удостоверяващи статута им по това Споразумение.

ЧЛЕН XV ОТКАЗ ОТ ИМУНИТЕТА

Привилегиите и имунитетите се предоставят на служителите на СВКБ на ООН в интерес на Организацията на Обединените нации и на СВКБ на ООН, а не за личната изгода на съответните лица. Генералният секретар на Организацията на Обединените нации може да снее имунитета от всеки служител на СВКБ на ООН винаги, когато по негова преценка, имунитетът би попречил за осъществяване на правосъдието, при положение, че може да бъде снет без да се накърняват интересите на Организацията на Обединените нации и на СВКБ на ООН.

ЧЛЕН XVI УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Всички спорове между СВКБ на ООН и Правителството, повдигнати от това Споразумение или свързани с него, се уреждат приятелски, чрез преговори или друг договорен начин за уреждане, като ако не бъде постигнат успех, тези спорове се представят за арбитраж, по искане на която и да е от страните. Всяка страна определя по един арбитър, и двамата, така посочени, определят трети арбитър, Които да бъде председател. В случай, че в срок от 30 дни от молбата за арбитраж някоя от страните не е определила арбитър, или ако в 15-дневен срок от определянето на двамата арбитри не е определен третият арбитър, всяка от страните може да помоли председателя на Международния съд да определи арбитър. Всички решения на арбитражите изискват гласовете на двама от тях. Процедурата на арбитража се определя от арбитражите, а разходите по арбитража се поемат от страните, както са оценени от арбитражите. Решението на арбитража съдържа изложение на основанията, на които се базира и се приема от страните като окончателно решение по спора.

ЧЛЕН XVII ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. Това Споразумение влиза в сила от датата на подписването му от двете страни и остава в сила до прекратяването му съгласно т.5 на този член.

2. Това Споразумение се тълкува в светлината на неговата първоначална цел, която е да даде възможност на СВКБ на ООН да осъществи международния си мандат за бежанците напълно и ефикасно и да постигне хуманитарните си цели в страната.

3. Всеки съответен въпрос, по който в това Споразумение няма разпоредби, се урежда от страните съобразно съответните резолюции и решения на компетентните органи на Организацията на Обединените нации. Всяка страна ще разглежда изцяло и внимателно всяко предложение по тази точка, направено от другата страна.

4. Консултации за внасяне на поправки в това Споразумение могат да се провеждат по молба на Правителството или на СВКБ на ООН. Поправките се извършват чрез съвместна писмена договореност.

5. Това Споразумение престава да бъде в сила 6 месеца след като която и да е договарящите се страни уведоми писмено другата страна за решението си да прекрати Споразумението, освен когато става дума за обичайното прекратяване на дейността на СВКБ на ООН в страната и разпореждане с имуществото ѝ в страната.

В уверение на горното, долуподписаните, надлежно упълномощени представители съответно на Върховния Комисар на Организацията на Обединените нации за бежанците и Правителството, от името на страните подписаха това Споразумение, на английски и български език. За целите на тълкуването и в случай на спор, определящ ще бъде английският текст.

Съставен в Женева на 22.07.1993 г.

**ЗА СЛУЖБАТА НА ВЪРХОВНИЯ
КОМИСАР НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ ЗА
БЕЖАНЦИТЕ**

(П)

**ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:**

(П)

Вярно с оригинала

Началник на Управление "Международно
право", Министерството на външните работи